

Wellerloo

De kasteelheren van Well hadden vroeger de beschikking over uitgestrekte jachtvelden. Het dorp dankt daaraan zijn naam, want het tweede gedeelte is afkomstig van het oude woord 'loo(i)' dat op een bos of een open plek in een bos duidt. In het dialect wordt het dorp 'De Loi' genoemd.

De grieze kèl

In de jaren dertig van de vorige eeuw woonde op de Hamert Theophil Wagner, geboren in 1874 in Polen. Het was een grote man, met een flinke baard en lange grijze haren – vandaar dat hij in Wellerloo en omstreken 'de grieze kèl' werd genoemd. Ze noemden hem ook wel een kluizenaar, omdat hij in een hutje woonde, niet ver van de toenmalige Rijksweg. Het stond half boven en half in de grond. Er stond ook een ingegraven Mariakapelletje bij, dat tevens dienst deed als kelder-ruimte. Als slaapruijme gebruikte hij een soort lage huifkar. Bij het optrekje had hij een moestuin aangelegd en wat fruitbomen geplant.

Toen Theophil Wagner er kwam wonen hing hij een bordje op met de tekst 'Geen toegang. Enzaam mensch'. Maar misschien juist daardoor kreeg hij veel aanloop van nieuwsgierige mensen. Inwoners van Wellerloo brachten soms wat eten voor hem mee. Ook kinderen mochten wel eens een kijkje bij hem nemen. Als men hem aansprak antwoordde hij altijd vriendelijk in het Duits en bezoekers mochten hun handtekening op een van de muren van zijn huisje zetten. Ze konden ook ansichtkaarten van hem kopen, waarop hij bij zijn hutje of bij zijn huifkar stond afgebeeld. En hij genoot een zekere faam als kruidendokter.

Af en toe deed Theophil zijn woonverblijf op slot en dan trok hij met zijn huifkar naar Duisburg, om daar zijn pensioen op te halen dat hij als mijnwerker had opgebouwd. Soms stalde hij zijn kar bij een boer in de buurt en dan was hij wekenlang weg. Maar hij dook altijd weer op. De laatste keer dat men hem heeft gezien was in 1940, kort na de inval van de Duitsers. Hij vertrok toen met zijn slaapwagen en droeg op zijn rug een kruis. Vermoedelijk vluchtte hij voor de Duitsers, die op de Hamert een oefenterrein inrichtten. In Wellerloo deed daarna echter lang het verhaal de ronde dat Wagner een spion of agent van de Duitsers was. In de jaren dertig was hij vaak aan de Maas gesignaleerd en volgens de geruchten was dat om de Nederlandse verdedigingslijnies te bespioneren. Maar daarvoor zijn nooit bewijzen gevonden. Niemand heeft ooit nog wat van 'de grieze kèl' gehoord of gezien.

De plek waar het optrekje van Theophil Wagner heeft gestaan oefende tot ver na de oorlog een grote aantrekkingskracht op de inwoners van Wellerloo en omgeving uit. Ook nu nog lopen mensen erheen als ze een wandeling op de Hamert maken.